

hedens og Redelighedens Skyld at indføre denne Ordning, er i Sandhed til Stede i denne Tid.

Jeg kan udtrykke mig meget kort; alle ved, hvad jeg tænker paa. Jeg tænker paa disse Gullasch- og Filmsbryllupper, hvor Kristendommen kun bliver brugt som Pyntekone. Det var det, gamle Pastor Hoff stemplede som usømmeligt og urigtigt. Jeg kan ganske slutte mig til, hvad Højskoleforstander Monrad udtalte for et halvt Aar siden i en Artikel, hvor han sagde: Det er Menighedens Ære, det gælder, det er beskæmmende, hvad Menigheden maa finde sig i ved Kirkebryllupper. Han nævnedes netop en Begivenhed, der var meget omtalt i Bladene. De nuværende Forhold nedbryder Agtelsen og Respekten for Menigheden.

Det er med Beklagelse, jeg ser Venstrepartiets Flertal forlade dette gamle Venstrestandpunkt og dreje til Højre, bort fra det gamle Grundtvigske Frihedskrav. Jeg maa dog tilføje, at jeg ser det uden nogen Bekymring, fordi jeg tror paa Styrken i disse kirkelige Frihedskrav. Disse gamle Frihedsideer har været nogle sejlivede Krabater. Der har op gennem Aarene været mange ude efter dem i Flok og Følge, Præster og Biskopper og undertiden store Dele af den danske Rigsdag. Man har været lige ved at tro, at nu havde man faaet Bugt med dem; men de rejste sig spillevende. De lader sig ikke skubbe let til Side. Det ærede Medlem fra Nørresundby (Kirk), Venstres Ordfører, tager fejl, hvis han tror, det lader sig gøre. Jeg lagde Mærke til ved denne Sags første Behandling, hvorledes han med en flot Haandbevægelse vilde ekspedere hele det gamle Venstrestandpunkt ud paa Køkkenmøddingen, men det lader sig nu ikke gøre. Der vil vise sig netop indenfor Venstre Sans for dette Standpunkt endnu og Forstaaelse af, at saaledes lader den Sag sig ikke ordne.

Vi har faaet det stærkeste Vidnesbyrd derom gennem en Række Udtalelser, fremsatte for et halvt Aar siden af Mænd, hvis Ord har Betydning, og hvis Ord ogsaa bliver hørt. Jeg skal blot nævne enkelte Navne, saaledes Højskoleforstander Alfred Poulsen, Pastor Balslev, Søndersø, Pastor Asger Højmark, Pastor Carl Koch, Biskop Ludwigs, Biskop Schiøler, Højskoleforstander Johs. Monrad og Pastor Thade Forstær fra Sønderjylland. Maa jeg i denne Forbindelse sige til de ærede Medlemmer, der hævder, at Sønderjylland ikke har noget Ønske i saa Henseende, at der i alt Fald

overfor mig fra sønderjyske Frimenighedskredse er udtalt et ganske bestemt Ønske om, at man endelig maatte indføre den Ordning, jeg her taler om, den almindelige borgerlige Ægteforening. En Række af de nævnte Mænd tilhører netop Venstrepartiet, og de tillægger dette Spørgsmaal den allerstørste Betydning. Det skal ogsaa nok vise sig, at der i Befolkningen er en Forstaaelse nu, saaledes som der faktisk var det den Gang, af de Sandheds- og Redelighedskrav, der her er Tale om.

Det har interesseret mig meget at lægge Mærke til, at adskillige Medlemmer indenfor Partiet Venstre, jeg kan maaske her sige fynske Medlemmer, har en levende Forstaaelse af dette Spørgsmaals Betydning. Det kan ganske vist ikke nytte her at ville nævne det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen). Det ærede Medlem er nemlig den Undtagelse, der bekræfter Regelen. Det har det ærede Medlem været, saa længe den Sag har været til Behandling paa den danske Rigsdag. I al den Tid — og det er jo en lang Aarrække — er det en historisk Kendsgerning, at det ærede Medlem ved enhver Lejlighed har vendt sig, naar denne Sag var fremme, mod de Folk, ogsaa af hans eget Parti, baade af det moderate Venstre og af det nuværende Venstre, der førte denne Sag frem. Jeg skal ikke optage en Debat med det ærede Medlem, thi naar det ærede Medlems alt for tidlig afdøde, udmærkede Meningsfælle fra Venninge Harald Holm ikke kunde gøre Indtryk paa det ærede Medlem, kan jeg heller ikke gøre det. Men jeg kan forsikre det ærede Medlem om, at de Tanker, som Harald Holm var Talsmand for, var af betydelig større Styrke end de, det ærede Medlem forfægter. Harald Holms Forstaaelse af dette Spørgsmaal og hans Arbejde for kirkelig Frihed er ikke noget, der faldt bort ved hans Død, hans Ord skal nok vise sig at være levende og ogsaa gøre Indtryk paa Folk, der nu gør Bekendtskab med hans Tanker.

Jeg anbefaler da det gamle Venstrestandpunkt, at man gaar til en Adskillelse mellem det borgerlige Hverv, Præsten hidtil har haft, og hans kirkelige Hverv. Det er i Virkeligheden det, man gør, og ikke noget som helst andet. Vi indfører ikke ved denne Ordning en Smule mere Tvang end den, man nu har, og end den, man indfører ved den fakultative Ordning. Thi alle de borgerlige Krav, der skal opfyldes, alle Attester, der skal skaffes, skal skaffes